REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:

Kraków, Rynek Główny 38
Telefony redakcji: 556-03; 585-10; — Telefon administracji 587-60; — wewn. 23

Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18

Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Dziś 6 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 57 Kraków, 2? stycznia 1948 r. Nr. 23

Wojewódzki Komitet PPS w Krakowie zawiadamia, że 24 bm., w sobotę, o g. 9, odbędzie się w sali teatru Scala przy ul. Karmelickiej w Krakowie Wojewódzki Aktyw PPS (Poszerzona Rada Wojewódzka) łącznie z Aktywem Spółdzielczym, na którym przewodniczący Rady Naczelnej PPS tow. wicemarszałek Stanisław Szwalbe oraz sekretarz CKW PPS tow. poseł Tadeusz Ćwik zreferują uchwały 27 Kongresu PPS we Wrocławiu oraz zagadnienia spółdzielczo.

7 miliardów zaoszczędziliśmy

dzięki akcji oszczędnościowej

WARSZAWA. (SAP) — Toczący się równolegle ze współzawodnictwem pracy "wyścig oszczędności w przemyśle daje znakomite wyniki.

W pierwszych dziesięciu miesiącach 1947 r. przekroczono już plan całoroczny, osiągając blisko 7 miliardów zł. oszczędności.

Największe oszczędności osiągnięto przez podniesienie wydajności pracy i racjonalne użycie surowców. Jednym z poważniejszych czynników akcji oszczędnościowej jest, m. in., wynalazczość robotników. W przemyśle metalowym np. dokonano w październiku ub. r. 40 udoskonaleń, które już po wypłaceniu odpowiednich premii wynalazcom pozwoliły w ciągu miesiąca oszczędzić ponad 3 mil. zł.

„Importowali" fałszywe dolary przez Gdańsk

Czarny rynek zalany fałszywymi dolarami

Wykrycie szajki przemytników i handlarzy w Warszawie

WARSZAWA — Władze Ochrony Skarbowej, prowadząc od pewnego czasu wzmożoną obserwację czarnej giełdy na Wybrzeżu, stwierdziły, że w obiegu znajdują się w większej ilości falsyfikaty banknotów dolarowych USA. Ściganie fałszerzy jest utrudnione, ponieważ obroty walutami obcymi są zakazane i tranzakcje te dochodzą do skutku tylko na drodze nielegalnej.

Przejęte przez władze Ochrony Skarbowej falsyfikaty dolarów amerykańskich nabywane są na [illegible] nej giełdzie przez lokujących w [illegible] sposób swoje oszczędności przedsiębiorców, i innych amatorów waluty obcej. Wykonane są one w sposób łudząco podobny do banknotów autentycznych, dlatego też często kroć rozpoznać je mogą tylko eksperci fachowi.

W toku prowadzonych dochodzeń stwierdzono, że falsyfikaty banknotów dolarowych sprowadzone są przez waluciarzy przemytników, lub też marynarzy okrętów obcych do Gdańska, gdzie znajduje się centrala skupu falsyfikatów i skąd zorganizowana szajka waluciarzy rozprowadza je na terenie całego kraju. W ten sposób poszkodowani zostali liczni nabywcy tych falsyfikatów.

Część szajki przemytniczej, oraz szereg osób rozpowszechniających falsyfikaty została już zatrzymana. Szczegóły pozostają na razie w tajemnicy ze względu na toczące się w dalszym ciągu śledztwo.

Zamach bombowy

terrorystów hitlerowskich w Norymberdze

NORYMBERGA. — Bomba, złożona z 6 pocisków 20-milimetrowych, wybuchła w sali jadalnej hotelu, zajętego przez wojsko amerykańskie w Norymberdze we środę wieczorem, w chwili gdy sala była zapełniona ludźmi.

Specjalni agenci amerykańskiej służby śledczej wraz z policją niemiecką prowadzą dochodzenie w celu wykrycia sprawcy zamachu. Władze amerykańskie przypuszczają, że zamach został dokonany przez elementy hitlerowskie w związku z przypadającą w tym dniu trzecią rocznicą bombardowania sojuszniczego, które zniszczyło prawie całkowicie Norymbergę.

Jawna zdrada przywódców AFL i CIO

Rozbijanie jedności ruchu zawodowego

z polecenia Departamentu Stanu

MOSKWA —Agencja Tass donosi z Nowego Jorku, że koła rządzące USA, jak świadczą o tym ostatnie wydarzenia, w coraz szerszym zakresie korzystają z usług kierownictwa AFL (Amerykańskiej Federacji Pracy) i CIO ((Kongresu Przemysłowych Związków Zawodowych) dla wprowadzenia w życie (tzw. planu Marshall'a i podporządkowania ruchu robotniczego w Europie interesom imperializmu amerykańskiego.

Agencja Tass przytacza oświadczenie jednego z przywódców CIO — Carrey's, który stwierdził, że Kongres Przemysłowych Związków Zawodowych może oddać poważne usługi Departamentowi Stanu.

Prasa stwierdza, że reakcjoniści amerykańscy liczą na to, iż prowokacyjna działalność przedstawicieli AFL w Europie doprowadzi do [illegible] lamu w ruchu zawodowym Francji, Włoch, Anglii i innych krajów. Ponadto dywersyjna działalność CIO, która jest członkiem federacji Związków Zawodowych, zmierza do rozbicia i zlikwidowania tej niezwykle ważnej organizacji [illegible] pracujących całego świata.

Holendrzy złamali rozejm

BATAWIA. — Agencja prasowa Antara donosi z Dżokdżakarty, że w 48 godzin po podpisaniu umowy o zawieszeniu broni z Indonezją Holendrzy już złamali przyjęte przez [illegible] bie warunki. W poniedziałek [illegible] oddział armii holenderskiej w sile 300 ludzi wspierany przez lotnictwo i ciężkie moździerze zaatakował dwie wsie indonezyjskie, położone w okolicy Maleng we wschodniej części Jawy.

Ludność indonezyjska poniosła straty.

Przemówienie min. Masaryka

Wojna nie jest aktualna

Sojusz słowiański gwarantuje pokój

PRAGA. — Minister Masaryk wygłosił w Brnie Morawskim dłuższe przemówienie, w którym scharakteryzował obecną międzynarodową sytuację polityczną.

Podkreślając zgodną militarną współpracę mocarstw sprzymierzonych w okresie minionej wojny, mówca wyraził nadzieję, iż różnice dzielące obecnie Amerykę i Związek Radziecki, zostaną z biegiem czasu usunięte i że obie strony znajdą wspólną drogę do porozumienia.

„My Czesi i Słowacy, nie możemy pojąć, jak można przenosić plany i projekty odbudowy Niemiec nad słuszne i sprawiedliwe postulaty nasze i naszych sprzymierzeńców. Jesteśmy i pozostaniemy sprzymierzeńcami Związku Radzieckiego, który jest nie tylko naszym sojusznikiem, ale i obrońcą. W rozmowach z kierownikami polityki zagranicznej wielu państw podkreślam stale, iż stanowisko takie jest podstawą naszego bytu państwowego teraz i w przyszłości."

Przechodząc do sprawy propagandy powojennej, prowadzonej przez pewne koła zagranicą, minister Masaryk oświadczył, iż nie wierzy w możliwość wybuchu nowej wojny, i nie przypuszcza, by znalazł się odpowiedzialny polityk, który odważyłby się przekonać swój kraj o konieczności przeprowadzenia akcji zbrojnej. Minister Masaryk wyraził powątpiewanie w skuteczność broni atomowej, podkreślając, iż jego zdaniem w nowej wojnie w ogóle nie byłoby zwycięzców.

W zakończeniu swej mowy minister Masaryk wyraził wiarę we współpracę narodów słowiańskich, w zwycięstwo idei Narodów Zjednoczonych i zwycięstwo pokoju światowego.

Polityka angielska na pasku Wall Street

Bevin montuje Blok Zachodni

LONDYN — Min. Bevin wygłosił wczoraj w Izbie Gmin exposé o polityce zagranicznej rządu brytyjskiego.

Bevin ujawnił, że rząd brytyjski w porozumieniu z francuskim zwrócił się do państw tzw. Beneluxu tj. Belgii, Holandii i Luksemburga z propozycją zawarcia traktatu wzajemnej pomocy i przyjaźni na wzór układu w Dunkierce podpisanego w roku ubiegłym przez Bevina i Bidaulta. System traktatów będzie również w najbliższej przyszłości rozciągnięty na inne kraje Europy Zachodniej, m. i. również i na Włochy.

Bevin podkreślił montowanie bloku zachodniego, jako politykę konsolidacji Europy Zachodniej, wielbił „wielkoduszność" Ameryki, przejawiającą się w planie Marshall'a i krytykował tych wszystkich w Anglii, którzy nazywają Amerykę „Shylockiem z Wall Street".

Bevin ujawnił dalej, że wkrótce rozpoczną się rozmowy trzech mocarstw Francji, W. Brytanii i USA w sprawie Niemiec i dał do poznania, że Anglosasi będą nalegali na zjednoczenie trzech stref okupacyjnych w rodzaj „Trizonii". Brytyjski minister usiłował również udowodnić, że mimo polityki Niemiec, W. [illegible] pozostaje nadal zwolennikiem ich zjednoczenia pod jednym rządem centralnym.

W polityce kolonialnej Anglii nie zajdą żadne istotne zmiany. Bevin wypowiedział się za „gospodarczym rozwijaniem" posiadłości zamorskich, z czego główną korzyść odniosą państwa macierzyste. Traktat z Irakiem, określił mówca, jako „wzorowe posunięcie" w stosunkach Anglii z państwami Bliskiego i Środkowego Wschodu i wyraził zdziwienie, że część społeczeństwa Iraku przeciwstawia się ratyfikacji tego układu.

Przemówienie Bevina było przerywane przez posłów komunistycznych, którzy wytykali sprzeczności w jego wywodach.

Niewyraźne stanowisko Holandii

HAGA. (SAP) — Holenderskie ministerstwo spraw zagranicznych uchyliło się od komentowania wiadomości, według których Anglia i Francja zwróciły się do rządów Belgii, Holandii i Luksemburgu (Benelux) z propozycją włączenia tych państw do zawartego już anglo - francuskiego przymierza, podpisanego swego [illegible]

Irak demonstruje

przeciwko traktatowi z Anglią

LONDYN. — Akcja protestacyjna przeciwko zawartemu ostatnio układowi z Wielką Brytanią zatacza w całym Iraku coraz szersze kręgi.

Wczoraj doszło w Bagdadzie do starcia między 6 tys. studentów a policją, w czasie którego 8 osób zostało zabitych, a 100 demonstrantów i 40 policjantów rannych. Policja aresztowała kilkuset studentów. Ulicami miasta krążą auta pancerne.

[illegible] czny, regent Iraku Abdul Illah odbył w dniu wczorajszym konferencję, w której wziął udział następca tronu i szereg wybitnych działaczy politycznych. Komunikat ogłoszony po konferencji, która trwała 5 godzin stwierdza, iż nowy traktat nie zaspakaja [illegible]

Rezultaty polityki okupacyjnej

2 miliony robotników rzuci pracę w Bawarii

BERLIN. — Agencja ADN donosi z Monachium, że komisja związków zawodowych Bawarii postanowiła proklamować na piątek 24-godzinny strajk powszechny na znak protestu przeciwko stale pogarszającej się sytuacji aprowizacyjnej mas robotniczych.

Strajk obejmie 2 miliony robotników i urzędników. Czynne nie będą jedynie rozgłośnie radiowe, redakcje gazet, urzędy pocztowo telegraficzne, oraz przedsiębiorstwa, znajdujące się pod amerykańskim zarządem wojskowym.

USA żądają baz

od Turcji

MOSKWA. — Agencja Tass, powołując się na informacje ze źródeł dziennikarskich, donosi, iż rząd amerykański wystosował przed kilku dniami do rządu tureckiego notę, w której domaga się oddania do dyspozycji USA wielkiej bazy lotniczej, analogicznej do tej, jaką Stany Zjednoczone budują w pobliżu Trypolisu.

Komisja Sejmowa na Śląsku

bada sprawy przemysłu kluczowych

KATOWICE. (x) Na terenie Zagłębia Węglowego bawiła delegacja Sejmowej Komisji Planu Gospodarczego złożona z 14 posłów, pod przewodnictwem posła Cieślaka.

Delegacja zwiedziła szereg zakładów przemysłu węglowego, hutniczego, chemicznego i energetycznego, zaznajamiając się z dokonywanymi inwestycjami oraz produkcją poszczególnych branż.

Delegacja zwiedziła hutę „Kościuszko", będącą zakładem o największym rozmachu inwestycyjnym, oraz zapoznała się z planami budowy nowoczesnej huty nad kanałem Kłodnickim i z kolonią robotniczą w Łabędach.

Podczas konferencji posłowie po- informowani zostali [illegible] dyrektora generalnego inż. Borejdo o problemach dzisiejszego hutnictwa. Następnie poszczególni referenci CZPH złożyli obszerne sprawozdania co do akcji inwestycyjnej, planu rozbudowy hutnictwa w okresie trzechletnim i planu samej produkcji.

Na pierwszy plan w dyskusji wysunęła się sprawa dostarczenia mieszkań dla hutników. Problemem tym zainteresowali się członkowie delegacji, przy czym poseł Cieślak oświadczył, że na sesji budżetowej Sejmu poruszona zostanie sprawa dostarczenia mieszkań dla pracowników przemysłu hutniczego.

Wieniec polski w mauzoleum Lenina

MOSKWA. (PAP) — W 24 rocznicę śmierci Lenina polska delegacja rządowa z premierem Cyrankiewiczem na czele, złożyła wieniec o polskich barwach narodowych w mauzoleum Lenina.

Delegacji towarzyszył ambasador R. P. w Moskwie Naszkowski. Ze strony radzieckiej obecni byli: ambasador ZSRR w Polsce — Lebiediew oraz szef protokułu dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Mołoczkow.

Uroczystości w Moskwie w 24 rocznicę zgonu Lenina

MOSKWA. (PAP) — We środę, w 24 rocznicę śmierci Lenina, w całym Związku Radzieckim zorganizowano dziesiątki tysięcy akademii żałobnych ku czci wielkiego wodza rewolucji i twórcy państwa radzieckiego. Uroczyste zebrania i akademie ogólnomiejskie, dzielnicowe i fabryczne zgromadziły wszędzie tłumy robotników i pracowników wraz z rodzinami.

Niezwykle podniosła atmosfera obchodów oraz udział w nich olbrzymich mas społeczeństwa świadczą o głębokim przywiązaniu ludu radzieckiego do zmarłego wodza i jego idei. Myślą przewodnią organizowanych akademii było wykazanie niezniszczalnej żywotności idei leninizmu, realizowanych i dalej rozwijanych przez generalissimusa Stalina.

We środę na 5 godzin przed otwarciem Mauzoleum, na Placu Czerwonym, zgromadziły się nieprzebrane tłumy. W wielu domach, gdzie kiedyś mieszkał lub przemawiał Lenin, odbyły się uroczystości odsłonięcia tablic pamiątkowych.

Delegacja Min. Oświaty wyjeżdża do Budapesztu

WARSZAWA — Dnia 24 stycznia wyjeżdża z Warszawy do Budapesztu polska delegacja z ministrem Oświaty — tow. Skrzeszewskim i wiceministrem tow. Jabłońskim na czele, celem przeprowadzenia rozmów, dotyczących zawarcia układu o wymianie kulturalnej pomiędzy Polską a Węgrami.

W skład delegacji wchodzą liczni przedstawiciele świata naukowego i kulturalnego.

Sztabowcy USA przybyli do Aten

ATENY (SAP) — Dwudziestu wyższych oficerów amerykańskich, którzy objąć mają służbę w rządowych jednostkach greckich w charakterze oficerów łącznikowych, przybyło we wtorek do Aten.

Na terenie Grecji znajduje się w tej chwili już 80 wyższych oficerów amerykańskich. Oczekuje się przybycia jeszcze 30 innych.

Prowokacje greckie na granicy albańskiej

BELGRAD (PAP) — W Tiranie ogłoszono komunikat oficjalny stwierdzający, że w dniach 12 i 15 stycznia wojska rządu ateńskiego naruszyły 8-krotnie granicę albańską. Dwukrotnie miały miejsce przeloty samolotów ateńskich nad terytorium albańskim, a trzykrotnie artyleria wojsk ateńskich otwierała ogień na albańskie posterunki graniczne.

Tragiczna śmierć marynarza szwedzkiego

GDAŃSK — Na szwedzkim statku „Koster", który miał wieczorem 19 bm. opuścić port gdański, wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Oficer mechanik, Osterdahl Gunnar, po uruchomieniu maszyn chciał zejść do maszynowni, potknął się na schodach i z dość dużej wysokości wpadł do kotłowni. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Przebieg posiedzenia Rady Kontroli w Berlinie

Marsz. Sokołowski demaskuje kulisy planu anglosaskiego dla Bizonii

BERLIN (ZAP) — We wtorek odbyło się pierwsze po londyńskiej konferencji posiedzenie Międzysojuszniczej Rady Kontroli, z udziałem 4 gubernatorów wojskowych: marszałka Sokołowskiego, gen. Clay'a, gen. Robertsona i gen. Koeniga.

Obaj gubernatorowie anglosascy przedstawili radzie plan frankfurcki w zarysach ogólnych. **Marszałek Sokołowski skrytykował plan jako wypracowany poza plecami Rady. Bez udziału jej kompletu jest on sprzeczny z postanowieniami umowy poczdamskiej i również z regulaminem pracy Rady Kontroli.**

Generałowie Clay oraz Robertson usiłowali bronić swego stanowiska, lecz marsz. Sokołowski podtrzymał swój pogląd.

W dalszym ciągu odbyło się drugie zebranie w ściśłym gronie 4 gubernatorów i ich zastępców, na którym gen. Clay przedstawił projekt reformy walutowej dla całych Niemiec. Szczegółów z tego posiedzenia brak.

Gen. Clay odleciał niezwłocznie po tym zebraniu do Waszyngtonu gdzie ma przedstawić komisji kredytowej Senatu udział Niemiec w ramach planu Marshalla.

BERLIN (PAP). — W dzienniku „Berlin am Mittag" ukazał się komentarz do oświadczenia marszałka Sokołowskiego, złożonego na wtorkowym posiedzeniu Sojuszniczej Rady Kontroli. Artykuł, zatytułowany „Nie ma więcej miejsca na żadne niejasności" stwierdza, co następuje:

„Marszałek Sokołowski przedstawił jasno i wyraźnie co Związek Radziecki myśli o konferencji frankfurckiej, jakie jest jego w tej sprawie stanowisko i jakie wyciąga wnioski. ZSRR domaga się, ażeby raz na zawsze skończono z tego rodzaju planami, sprzecznymi z postanowieniami poczdamskimi i Sojuszniczej Rady Kontroli.

Żądania Związku Radzieckiego są jasne — pisze dziennik berliński — i polegają one na zniesieniu wszelkich umów bizonalnych. Ze strony marszałka Sokołowskiego nie storpedowano więc Sojuszniczej Rady Kontroli, jak tego oczekiwano na Zachodzie, lecz — przeciwnie — wzmocniono ją. Rada ta pozostaje jedyną najwyższą władzą, rozstrzygającą o losach Niemiec. W kołach anglo-amerykańskich podkreśla się z zadowoleniem, że instytucja Sojuszniczej Rady Kontroli w Berlinie w niczym nie została naruszona. Nie było to bynajmniej potrzeb[ne].

Brytyjskie i amerykańskie władze wojskowe wiedzą obecnie, że Związek Radziecki nie zgodzi się na żaden polityczny fakt dokonany, powstały pod pretekstem reorganizacji gospodarczej. ZSRR — kończy dziennik — stoi nadal na stanowisku nieograniczonych uprawnień Rady Kontroli, jako najwyższej obecnie władzy w Niemczech".

Informacje o Polsce w „Neues Deutschland"

BERLIN (PAP) — Pod tytułem „Rok stabilizacji w Polsce" dziennik „Neues Deutschland" z wielkim uznaniem wyraża się o pracy, dokonanej przez Rząd Polski w ciągu ubiegłego roku. Dziennik podaje, że liczne trudności, które na drodze rozwoju demokracji stawiali w Polsce jej wrogowie, przezwyciężono dzięki ścisłej współpracy 2 największych partii robotniczych PPR i PPS.

Pismo naświetla również powody, które doprowadziły do rozłamu w szeregach PSL i do ostatecznej kompromitacji Mikołajczyka. Zakończonej jego ucieczką z kraju Dziennik nazywa Mikołajczyka bankrutem politycznym i wyraża zdziwienie, że znalazło się pismo w Berlinie (mając na myśli „Tagesspiegel"), które zechciało ciągnąć zyski ze wspomnień tego bankruta.

„Neues Deutschland" stwierdza, że rok 1947, pierwszy w polskim planie trzyletnim, zakończył się pełnym sukcesem i że można go z całą pewnością nazwać rokiem stabilizacji w Polsce, która, mimo trudności, dowiodła swej niezawisłości wobec imperializmu dolarowego i wykazała, że potrafi odbudować swój kraj własnymi siłami.

Nowa Konferencja w sprawie Niemiec

PARYŻ. (SAP) — Jak informuje rzecznik francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone i Francja — odbędą w najbliższym czasie konferencję w sprawie Niemiec.

Konferencja prawdopodobnie odbędzie się w Londynie, ale jej termin jeszcze nie został ustalony. Mocarstwa nie będą reprezentowane przez ministrów spraw zagranicznych, lecz przez specjalnych delegatów, być może przez swych ambasadorów.

1683 zbrodniarzy niemieckich wydano dotychczas Polsce

WARSZAWA. — Główna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce wpisała dotychczas na międzynarodową listę przestępców wojennych w Londynie 7.218 zbrodniarzy. Wielu z nich uszło dotąd z rąk sprawiedliwości dzięki zmianie nazwisk i miejsca zamieszkania. Część została osądzona przez alianckie sądy wojenne na terenie Niemiec.

Do Polski sprowadzono do dnia 1 stycznia b. r. 1.683 zbrodniarzy, których sprawy przekazano do rozpatrzenia Sądom Okręgowym, które wydały dotychczas 254 wyroków na niemieckich zbrodniarzy wojennych. Pozostało jeszcze do rozpatrzenia 765 spraw.

Najwyższy Trybunał Narodowy natomiast, który sądził tylko głównych zbrodniarzy wojennych, osądził dotychczas 47 oskarżonych, 29 z nich skazano na karę śmierci, 1 uniewinniono, a 17 otrzymało kary więzienia od 8 lat do dożywocia.

Turcja nie chce płacić za dostawy USA

NOWY JORK. (PAP) — Z Ankary donoszą o zaniepokojeniu rządu tureckiego wiadomościami, że Turcja będzie musiała opłacać gotówką otrzymywane, zgodnie z „planem Marshalla" towary. W kołach poinformowanych utrzymuje się, że prezydent Turcji — Inoenu — oświadczył posłowi USA w Ankarze, iż krytyczne położenie gospodarcze Turcji może ulec dalszemu pogorszeniu jeśli Turcja zmuszona zostanie do opłacania towarów amerykańskich w gotówce.

Dalsze rozprawy krakowskie przeciw SS-owcom

(s) W trzecim dniu rozpraw w sądzie okręgowym w Krakowie przeciw członkom załóg obozów koncentracyjnych na ławie oskarżonych zasiedli: Paul Fuchs, Nikolaus Illitsch, Ernst Gerhardt, Ernst Winkler, Paul Wein, Otto Thone, Ewald Beer, Herman Lange i Henryk Spalek. Poza przynależnością do Waffen SS i do załóg obozów koncentracyjnych Spalek jest oskarżony indywidualnie o podpisanie VD oraz znęcanie się nad ludnością polską a specjalnie nad przesiedlonymi. Obrońca Spałka z urzędu dr Jaroszyński postawił wniosek o odroczenie sprawy dla powołania dodatkowych świadków. Sąd pod przewodnictwem sędziego dr Nowosielskiego przychylił się do wniosku i sprawę odroczył.

Kobieta ministrem Japonii

TOKIO. (SAP) — Po raz pierwszy w historii Japonii kobieta została ministrem. Pani Sasakibara, posłanka z ramienia partii socjalistycznej, została mianowana wiceministrem sprawiedliwości.

Pechowy dzień rybaków
3 kutry zatonęły w Gdyni

GDYNIA. — W ciągu kilkunastu godzin w porcie gdyńskim w basenie rybackim zatonęły trzy kutry. W nocy z 17 na 18 bm. uszkodzony przy wejściu do portu kuter „Wołyń 32", który wrócił niedawno po remoncie ze stoczni w Pucku, począł nabierać wody i zatonął, pociągając za sobą przywiązany doń kuter „Gdy 64". W dniu 18 bm. rybacy stwierdzili, że kuter „Gdy 54" przecieka i nabiera coraz więcej wody. Wezwano portową straż pożarną gdy ta nie zdołała uruchomić motopompy, miejska straż pożarna. Niestety, również miejskie motopompy nie chciały funkcjonować, toteż kuter zatonął na oczach bezsilnych rybaków. Kutry zostaną wydobyte z wody przez dźwig pływający, jednak koszt wydobycia i remontu wyniesie około 150 tysięcy złotych od każdego kutra.

Anglia wzmacnia załogi w Palestynie

LONDYN. (PAP) — Donoszą z Malty, że w najbliższym czasie z portu La Valetta wypłyną trzy brytyjskie okręty wojenne, które będą miały na pokładach dodatkowe 800 marynarzy. Marynarze ci zostaną skierowani do Palestyny dla wzmocnienia tamtejszych brytyjskich sił

KAIR (SAP) Biuletyn Ligi Arabskiej komunikuje, że kobiety angielskie i amerykańskie ewakuowane będą z Palestyny do swych krajów, począwszy od 31 stycznia.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Koniunktura „handlarzy głodu"

TRIBUNE

pisze na marginesie wielkich afer zbożowych, wykrytych niedawno w Stanach Zjednoczonych:

„Oficjalnie mr. Pauley, wiceminister dla spraw armii zdołał oczyścić się z zarzutów przekupstwa i spekulacji zbożem, wysuniętych przez Harolda Stassena, który oskarżył wysokich urzędników ministerialnych o korzystanie z poufnych informacji w celach spekulacyjnych. Mr. Pauley z oburzeniem zaprzeczył oskarżeniom i oświadczył, że z chwilą objęcia stanowiska w ministerstwie ograniczył handel zbożem, i to „ofiara" kosztowała go już 100.000 dolarów. Szef Pauleya Royall bronił swego pupila.

A więc rzekomo nie było przekupstwa. Pauley natomiast przyznał się sam do spekulacji. Prezydent Truman określił w swym ostatnim orędziu podobne manewry, jako „przejaw chciwości spekulantów, którzy spekulują artykułami pierwszej potrzeby. „Pauley spekulował i po mianowaniu go wiceministrem z tą różnicą, że 500.000 buszli pszenicy, które trzymał w swoich magazynach, zredukował do 50.000 buszli, sprzedając resztę innym spekulantom.

W gruncie rzeczy jest to obojętne, czy spekulanci nazywają się „Smith, Brown, czy Pauley". Ważnym jest to, że ten rodzaj spekulacji trwa, podbija ceny i wyczerpuje brytyjskie i europejskie rezerwy dolarowe, przeznaczone na zakup zboża amerykańskiego. Gdy Pauley kupował we wrześniu 50.000 buszli pszenicy płacił za nie do 2,84 dol. za buszel. Później cena buszla podskoczyła wskutek machinacji spekulantów do 3.14 dol. Trudno byłoby wobec tego nie zgodzić się z senatorem Bridgesem, który powiedział: „Wielu wybitnych Amerykanów swymi spekulacjami na rynkach żywnościowych wbija nóż w plecy głodującej ludzkości".

To wszystko nie przeszkodziło, że specjalna komisja śledcza Senatu po wysłuchaniu cynicznej obrony Pauleya, uwolniła go od hańbiących zarzutów. Bezkarność miliardowych spekulantów jest powodem dalszej zwyżki cen zboża, za buszel którego już dzisiaj spekulanci argentyńscy żądają 5 dolarów. Kraje zachodniej Europy płacą paskarskie ceny, zadłużając się niemiłosiernie i oddając za bezcen zaoceanicznym Shylockom koncesje i monopole. Jak na razie plan Marshalla przyniósł korzyści tylko „handlarzom głodu", którzy zdecydowani są wyzyskać obecną koniunkturę bez względu na konsekwencje, jakie ich polityka wywoła w krajach, czekających daremnie na amerykańskie zboże.

W Niemczech

NORYMBERGA. — Podczas procesu przeciwko b. hitlerowskim dyplomatom i dyrektorom I. G. Farbenindustrie wyszły na jaw sprawki byłego wysokiego urzędnika niemieckiego konsulatu w Paryżu, dr. Achenbacha. Odpowie on przed sądem za prześladowanie Żydów.

×

BERLIN. — Prof. dr. Kohnen został przez brytyjskie władze wojskowe zmuszony do ustąpienia ze stanowiska rektora uniwersytetu w Bonn. Dopuszczał on bowiem na uniwersytet byłych aktywistów hitlerowskich i b. oficerów armii.

×

DUSSELDORF. — Dzienne wydobycie węgla w Zagłębiu Ruhry osiągnęło w bieżącym tygodniu granicę 286.000 ton. Oznacza to wzrost wydobycia o 3.000 ton w stosunku do dziennej produkcji w ubiegłym roku.

25-lecie działalności

TUR w służbie socjalizmu

[illegible]

Towarzystwo Uniwersytetów Robotniczych powstało z inicjatywy Ignacego Daszyńskiego i od samego początku otoczone zostało opieką Polskiej Partii Socjalistycznej, która nadawała TUR-owi kierunek rozwojowy. Celem tej organizacji było krzewienie wśród mas robotniczych oświaty i kultury i wychowywanie ich w duchu socjalistycznym.

Do tej pory istniało tylko kilka małych organizacyj oświatowych w b. zaborze rosyjskim oraz Uniwersytet Ludowy im. A. Mickiewicza działający na terenie b. zaboru austriackiego. Organizacje te nie posiadały jednak wystarczającej żywotności, a przede wszystkim ich oblicze światopoglądowe nie zawsze było postępowe.

Z myślą o udostępnieniu wiedzy szerokim warstwom proletariackim rozpoczynają pracę w TUR-ze wypróbowani towarzysze pepesowcy. Razem z Ignacym Daszyńskim współpracują lekarz Stefan Kopciński, prawnik Stanisław Posner, później Kazimierz Czapiński, Zygmunt Piotrowski, Halina Rapacka, Krzesławski — Cynarski i inni. Znajdujemy wśród nich czołowych przedstawicieli socjalizmu polskiego [illegible] Adama Próchnika i Stanisława Dubois.

W krótkim czasie TUR staje się potężną organizacją oświatową, posiadającą swoje oddziały w całym kraju. Liczne biblioteki ruchome, odczyty, kursy oświatowe, imprezy artystyczne i wreszcie Uniwersytety Robotnicze skupiają zainteresowanie klasy pracującej, która korzystając z działalności TUR-u uzupełnia swoje braki w wykształceniu i w ramach TUR-u znajduje możność rozwoju kulturalnego.

Wpływ ideologii socjalistycznej zaznacza się w TUR-ze zwróceniem szczególnej uwagi na odcinek kształcenia spółdzielców ze względu na znaczenie spółdzielczości, która w swym czasie była szkołą ustroju socjalistycznego na odcinku gospodarczym. Polityczne znaczenie spółdzielczości znalazło swoje potwierdzenie w fakcie, że szereg czołowych osobistości politycznych stojących obecnie na najwyższych szczeblach w naszym życiu politycznym z Prezydentem Bierutem na czele — posiada za sobą lata działalności spółdzielczej.

Równie wielką wagę przykładał TUR do skupiania w swych szeregach młodzieży. TUR stał się kolebką Organizacji Młodzieży TUR, która już w 1923 roku uzyskuje własne formy organizacyjne, pozostając jednak w ścisłym związku ze „starym TUR-em". Ostateczne wyodrębnienie OM TUR-u nastąpiło dopiero w kwietniu 1946 r. W OM TUR-ze młodzież, rozwijając akcję samokształceniową, kształtuje równocześnie swoje zdecydowane oblicze polityczne awangardy socjalizmu. Z OM TUR-u wyszedł tow. Cyrankiewicz i szereg wybitnych działaczy PPS.

Rewolucyjna jednolitofrontowa młodzież OM TUR-owa stała się solą w oku rządów sanacyjnych, które coraz bardziej dążyły do faszyzacji stosunków. Działalność sportowa OM TUR-u i przeprowadzane w tych ramach szkolenie wojskowe które pozwalało zasilać Milicję PPS (tzw. Akcję Socjalistyczną) wyszkolonymi członkami OM TUR-u, spowodowały represje i doprowadziły do rozwiązania w 1936 roku Organizacji Młodzieży TUR.

Wówczas działacze młodzieżowi znaleźli w TUR-ze możliwości dalszej działalności, przyczyniając się do nowych osiągnięć TUR-u w [illegible] wychowania socjalis[illegible]

Wrogość sanacji wzrastająca [illegible] bec wszystkiego co postępowe, przejawia się również i wobec „starego" TUR-u. Po procesie brzeskim TUR liczący w owym czasie 240 oddziałów, odczuwa to dotkliwie i musi ograniczyć tę liczbę do 100 oddziałów na terenie całego kraju. W tym samym czasie organizacja TUR-u wśród emigracji polskiej we Francji liczy 50 oddziałów. Fakt ten daje z jednej strony pojęcie o trudnych warunkach pracy TUR-u w Polsce z drugiej zaś dowodzi jak bardzo żywotną instytucją było Towarzystwo Uniwersytetów Robotniczych, osiągając tak wielkie sukcesy w środowiskach polskich za granicą.

Po cofnięciu przez Ministerstwo Oświaty dotychczasowych subwencji, sytuacja materialna TUR-u stała się katastrofalna. Wpłacane składki i dochody z imprez były całkowicie niewystarczające na pokrycie wszystkich kosztów działalności TUR-u. Z pomocą przyszedł proletariat polski, który swoją ofiarnością w zbiórkach 1 majowych na TUR, zamanifestował swoje poparcie dla tej organizacji robotniczej, a sumy zbiórek 1-majowych pokrywały połowę wydatków Głównego Zarządu TUR. Pozwoliło to na dalszą pracę Towarzystwa Uniwersytetów Robotniczych i krzewienie oświaty robotniczej, utrwalającej światopogląd socjalistyczny. Dopiero wojna działalność tę przerwała, jednak liczni działacze TUR-u a zwłaszcza aktywiści OM TUR-u znaleźli się w ruchu konspiracyjnym, walcząc z okupantem i stwarzając podstawy pod przyszłe państwo ludowe.

Po wojnie TUR stał się organizacją międzypartyjną. Nowe warunki wynikłe z ustroju postępu społecznego i skupienia się lwiej części narodu pod sztandarami demokracji ludowej, pozwoliły na rozszerzenie wpływów TUR-u i powiązanie go z całym społeczeństwem, nie tylko z P. P. Socjalistyczną, która w okresie przedwojennym nie mogła dopuścić do rozluźnienia tych więzów w obawie zatracenia przez TUR właściwej linii na odcinku wychowywania światopoglądowego. Niewątpliwie przedwojenne związki TUR-u z PPS znajdują swój wyraz w uczestniczeniu pepesowców — w większym może stopniu niż przedstawicieli pozostałych organizacji politycznych — w pracach TUR. Nie wpływa to jednak w niczym na fakt, że współpraca w TUR-ze naszych towarzyszy PPS z towarzyszami z PPR z członkami innych stronnictw i z bezpartyjnymi układa się jak najlepiej.

W tej pracy oświatowej i wychowawczej, do której garną się ludzie z zamiłowania i kierowani najszlachetniejszymi pobudkami, może łatwiej i prędzej wykuwa się w codziennej praktyce jednolity front obydwu partii robotniczych i całej klasy pracującej, całego proletariatu.

To jest jeszcze jeden wkład TUR-u w utrwalanie socjalizmu i kształtowanie charakterów. TUR dzięki swojemu doświadczeniu i praktyce wielokrotnie przychodzi z gotowymi rozwiązaniami najpoważniejszych zagadnień oświatowych tam, gdzie ludziom pozbawionym tego doświadczenia, potrzeba by było dłuższego okresu czasu. Nie wolno też zapominać, że działacze TUR-u właśnie są działaczami, ludźmi dla których praca ich jest powołaniem.

(Dokończenie na str. 4)

Mimochodem

Grotewohl a Blum

Mniej więcej w jednym czasie na łamach prasy ukazały się dwa charakterystyczne oświadczenia. Jedno z nich — to osławiony artykuł Leona Bluma, w którym proponuje on międzynarodową kontrolę Śląska i kwestionuje równocześnie naszą granicę zachodnią. Drugie - to przemówienie Grotewohla, przywódcy niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, która powstała w strefie okupacyjnej radzieckiej z połączenia się socjalistów i komunistów. Otóż na kongresie SED. (niemiecki skrót nazwy tej partii) w Bremie stwierdził Grotewohl w swoim przemówieniu, że granice Polski na zachodzie zostały już ostatecznie uregulowane w układzie poczdamskim i obydwa narody winny dążyć do zawarcia między sobą ściślejszych stosunków dla utrwalenia pokoju w Europie.

Pierwsze oświadczenie wyszło spod pióra Francuza. Nikt z Francuzów przed Blumem takiego, jak on, stanowiska nie zajął. Wprost przeciwnie, francuski minister spraw zagranicznych na zerwanej przez gen. Marshall'a konferencji londyńskiej uznał pełny tytuł Polski do granic na Odrze i Nysie Łużyckiej. Była to [illegible] nych, który domagał się powołania specjalnej komisji dla rozpatrzenia sprawy granicy polsko-niemieckiej.

Blum uznał za stosowne i za możliwe zakwestionować swoim wystąpieniem dotychczasowy punkt widzenia Francji na najważniejsze dla nas zagadnienie. Robi to przedstawiciel narodu, z którym na całej przestrzeni historii byliśmy, jeśli nie zawsze w serdecznych stosunkach, to stale w dobrych. W czasie ostatniej wojny obydwa kraje, związane ściślym sojuszem, walczyły dla tej samej sprawy. Obydwa zaznały barbarzyństwa niemieckiego aczkolwiek — na szczęście dla Francji — nie w tej samej skali. Dzisiaj Blum podważyć usiłuje najistotniejsze nasze osiągnięcie.

Grotewohl jest przedstawicielem narodu niemieckiego, który wojnę przegrał, a z nią wszystkie dumne marzenia i plany. Grotewohl, stary zasłużony komunista, który wiele lat przesiedział w więzieniach i obozach koncentracyjnych, rozumie ducha czasu, jasno widzi sytuację. On wie, że potrzebna jest zgoda między obydwoma narodami: polskim i niemieckim. Niewątpliwie zdaje sobie sprawę, że słowa jego nie będą przez masy niemieckie przyjęte z entuzjazmem, że będą nawet ludzie, którzy opętani nienawiścią do Polski zechcą może nazwać go zdrajcą. Ale Grotewohl pragnie pokoju i pojednania narodów. Grotewohl mówi swemu narodowi nie fałszowaną prawdę.

Przywódca SED. staje odważnie przeciwko hasłom odwetu, zdecydowanie przeciwstawia się imperialistom niemieckim. Przywódcy francuskich socjalistów nic nie zmusza do wystąpienia przeciwko Polsce. Idzie on w tym wypadku raczej przeciwko opinii własnego narodu, który poznał również Polaków w ciężkiej walce przeciwko wspólnemu wrogowi, widział ich we francuskim ruchu oporu, podziwiał walkę Polaków, ich męstwo i niezłomną postawę w czasie całej wojny.

Grotewohl występuje przeciwko interesom kapitalistów i imperialistów niemieckich. Blum, Francuz, socjalista, bierze na siebie rolę bojowego reprezentanta interesów kapitalistów i imperialistów całego świata, a przede wszystkim tych najmocniejszych i najbardziej zachłannych — amerykańskich i tych najbardziej tęskniących za nową wojną i nowymi podbojami: gospodarczymi i militarnymi — niemieckich.

Socjalizm winien popierać wszystko, co jednoczy narody w harmonii pokoju, co powoduje zbliżenie narodów, co rozszerza i pogłębia współpracę między nimi. Tę drogę właśnie wybiera Grotewohl, mając przeciwko sobie milionowe masy niemieckie, dyszące żądzą odwetu, podniecane w tym nastawieniu z niewygasłych źródeł hitleryzmu.

Jakże zgoła odmienną jest rola Bluma! On nastawia narody przeciwko sobie. On właśnie podnieca niemiecką nienawiść, rozpala do czerwoności ich żądzę odwetu, daje świeżą pożywkę wszystkim najbardziej nieprzejednanym elementom nacjonalistycznym i hitlerowskim.

Dwaj ludzie, dwie różne drogi, dwa odmienne socjalizmy, z których ten francuski stawiamy [illegible] wie.

Z naszego stanowiska

Niezadowolenie „uszczęśliwionych"

(i) Po [illegible], w których udzielane będą pożyczki z tytułu planu Marshall'a, po zapoznaniu się z treścią wypowiedzi członków Kongresu amerykańskiego w sprawie stosunku Stanów Zjednoczonych do Europy, z poszczególnych krajów europejskich dochodzą odgłosy ostrego sprzeciwu. Nawet prasa dotychczas przychylnie ustosunkowana do planu Marshall'a zaczyna wysuwać szereg wątpliwości, a niejednokrotnie nawet proponuje zrzeczenia się pomocy amerykańskiej.

Nas w Polsce te głosy nie dziwią. Od samego początku dyskusji związanej z najzupełniej nieokreślonymi i całkowicie mglistymi propozycjami gen. Marshall'a, poprzez już późniejsze bardziej konkretne sformułowania jasne dla nas było, że objawiona przez Stany Zjednoczone chęć pomocy dla Europy nie wypływa ani ze szczególnej ku niej miłości, ani też ze szczerych chęci urzeczywistnienia planów odbudowy gospodarki w poszczególnych krajach europejskich.

Dla nas od razu było wiadome że amerykańscy kapitaliści i imperialiści mają na uwadze przede wszystkim własne cele. Z jednej strony mają bardzo ponętną i korzystną okazję usadowić się mocno w odbudowanym przemyśle niemieckim oraz zyskać poważne wpływy gospodarcze w poszczególnych krajach Europy, dochodząc do pełnego ich podporządkowania sobie, z drugiej zaś chcieliby uzyskać możliwość pozbycia się swoich nadwyżek produkcyjnych z tych działów przemysłu, które już dzisiaj sprawiają im kłopoty, a w przyszłości mogą stać się poważnym ciężarem.

Jest rzeczą zrozumiałą, że taki punkt widzenia nie ma na uwadze szczególnych interesów krajów, którym szumnie zapowiada się udzielenie pomocy, lecz własne, egoistyczne cele Stanów Zjednoczonych. Dlatego też najzupełniej są zrozumiałe zastrzeżenia i protesty ze strony „obdarowanych" i „wyróżnionych". Oczywiście, że burzy się opinia publiczna, sfery rządowe natomiast zachowują dyskretnie milczenie, a niekiedy — jak to uczynił brytyjski minister Cripps — starają się nawet wyjaśnić i usprawiedliwić warunki amerykańskie.

Najpoważniejsze głosy sprzeciwu podnoszone są w Wielkiej Brytanii, która poczuła się zagrożona w punkcie niezmiernie dla siebie czułym. Chodzi o budowę nowych statków handlowych. W czasie ostatniej wojny Stany Zjednoczone zwielokrotniły swój tonaż, który natomiast bardzo poważnie na skutek strat wojennych zmniejszył się w Anglii. Jest zrozumiałe, że Anglia chciała by wyrównać swój niedobór na tym odcinku, czemu jednak stają na przeszkodzie warunki planu Marshall'a, gdyż Stany Zjednoczone muszą dbać o to, aby ich statki nie stały bezczynnie w portach.

Wykonując zalecenia amerykańskie min. Cripps zapowiedział zmniejszenie [illegible] przydziałów stali na potrzeby przemysłu okrętowego o 20 proc. na rok 1948. Na zwołanej naradzie dyrektorów stoczni oraz przedstawicieli robotników zgłoszono przeciwko temu ostre protesty. Ustosunkowanie się rządu do warunków amerykańskich nazwano „pełnym podporządkowaniem". Zmniejszenie programu budowy okrętów poza utrzymaniem dominującej przewagi tonażu po stronie Stanów Zjednoczonych grozi natychmiastowym pozbawieniem pracy dziesiątkom tysięcy wykwalifikowanych robotników angielskich.

Ostro również protestuje prasa duńska i organizacje zawodowe, gdyż zastosowanie się przez Danię do warunków planu Marshall'a grozi również podcięciem doskonale rozwijającego się przemysłu okrętowego. Protesty zgłaszają sfery kapitalistyczne oraz prasa prawicowa, która dotychczas przychylnie ustosunkowywała się do planu Marshall'a. Dla kontrastu podkreśla się, że Danii przyznały Stany Zjednoczone 12 500 wagonów ciężarowych, których ona nie potrzebuje wcale. No, ale jeżeli Ameryka ma nadmiar takich wagonów to co ma z nimi zrobić? Oczywiście sprzedaje i to za „słoną" cenę, drapując się jeszcze przy tym w togę dobroczyńcy Europy.

Francja potrzebuje maszyn i środków żywnościowych, ale proponuje się jej „filmy amerykańskie, najzupełniej nie troszcząc się o to, co ma zrobić ze swoją własną produkcją filmową, artystycznie postawioną na poziomie o wiele wyższym aniżeli bogata tandeta hollywoodzka.

Są takie „szczęśliwe" kraje, które już od dłuższego czasu korzystają z łaskawie im ofiarowanej pomocy amerykańskiej. Grecja zaciąga olbrzymie długi, stwarzając sobie niesłychane ciężary na przyszłość a w zamian za to ma podtrzymywaną przez Amerykan wojnę domową, która kompletnie niszczy i rujnuje pań[illegible]

Drugim takim „szczęśliwym" krajem jest Turcja. Stany Zjednoczone dostarczają jej różne towary, ale za to trzeba zamykać tureckie fabryki, gdyż przemysł krajowy, będący dopiero w powijakach, nie może wytrzymać konkurencji. Wzrasta bezrobocie. Ceny stale idą w górę, a poziom życia ludności wybitnie [illegible] tomiast się obniża. Turcy już dzisiaj widzą, że nie zrobili dobrego interesu, na pomocy amerykańskiej.

O ileż w lepszej sytuacji są te narody, które od początku zajęły mocne stanowisko bezkompromisowej obrony swych interesów. Prawda, borykają się z poważnymi trudnościami, wiedzą jednak, że ich praca i niezbędne wyrzeczenia są mocną i trwałą podbudową przyszłości. Rozbudowują i umacniają swoje gospodarstwa narodowe według własnych planów i stosownie do własnych korzyści.

Polska znajduje się wśród tych właśnie przezornych krajów. Odgłosy dochodzące z Wielkiej Brytanii, Francji, Danii, Turcji i innych jeszcze krajów świadczą, że prawidłowa była właśnie nasza orientacja.

„Człowiek, który stworzył epokę"

Akademia w Warszawie w 24 rocznicę śmierci Lenina

WARSZAWA. — „Wiecznie już bę dzie serce Lenina bić w piersi rewo lucji" Te słowa z wiersza Majakow skiego widnieją na czerwonym tle, nad popiersiem Lenina, ustawionym na podium. Czytają je w skupieniu tysiące ludzi, przybyłych na uroczy stą Akademię w 24 rocznicę śmierci Lenina.

Akademię zagaił prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej min. tow. Świątkowski.

Głęboki referat o Włodzimierzu Leninie wygłosił sekretarz KCZZ Władysław Sokorski.

„Gdy myślimy dziś o życiu i wal ce Lenina — powiedział tow. Sokor ski — urasta on w naszych oczach do miary człowieka, który myślą i czynem przedłużył całą epokę i który stworzył epokę. Wielkość Leni na, to wielkość jego talentu, jako myśliciela, pisarza, organizatora i człowieka walki. Lenin w genialny sposób rozwinął naukową, wiecznie twórczą istotę marksizmu. Posunął on daleko naprzód naszą wiedzę o człowieku, wiedzę o naszej epoce. Nauczył nas, jak należy badać wciąż nowe, rozwijające się wyda rzenia historyczne. Ukazał gospodar czy i polityczny mechanizm imperia lizmu — okresu gnającego starego świata. Pokazał, że koniec kapitaliz mu — to odrodzenie człowieka odrodzenie narodów, odrodzenie kul tury ludzkiej na wyższej podsta wie."

[illegible]

Pożyteczna inicjatywa organizacyj młodzieżowych

Staraniem Komitetu Centralnego ZM TUR, Zarządu Głównego Z. W. M. i Zarządu Głównego Z. M. W. R P. „Wici" zostały zorganizowane Korespondencyjne Kursy Administracyjne.

Kursy mają na celu:

a) podniesienie kwalifikacyj zaw[illegible] przemysłowo - handlowej i rolniczej;

b) kształcenie nowych pracowników administracyjnych [illegible] kich działów administracji państwo wej i gospodarstwa [illegible]

Kursy są dostępne [illegible] kich (dla młodzieży [illegible] szych). Ukończenie kursów [illegible] kwalifikacje do wykonywania pracy w administracji rządowej i samorządowej, oraz w działach administracyjnych przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i gospodarstw rolnych. Kursy odbywają się drogą korespondencyjną, co umożliwia uczestnictwo szerokim masom bez konieczności odrywania się od swej pracy zarobkowej.

Szczegółowych informacyj udziela listownie: Kierownictwo Korespondencyjnych Kursów Administracyjnych, Warszawa, ul. Mokotowska 3, skrytka pocztowa 236.

Meble z CHPD bez rabatu

WARSZAWA. — W ostatnich dniach zniesiono 8-procentowe rabaty dla świata pracy przy zakupie mebli w Centrali Handlowej Przemysłu Drzewnego. Nawet urzędnicy Centrali, kupujący meble, nie korzystają z 8-procentowego rabatu.

Przy wydawaniu zarządzenia wzięto pod uwagę, że meble w CHPD nabywane na raty, są tańsze od takich samych mebli w składach prywatnych, które nie prowadzą sprzedaży ratalnej.

W tej chwili Centrala posiada mało mebli na składach i sprzedaje jedynie bieżącą produkcję. Konieczne jest natomiast stworzenie pewnych zapasów dla umożliwienia kupującym większego wyboru.

Obecnie wstrzymano produkcję mebli luksusowych, jako niedostępnych dla świata pracy. Dzięki temu nie powtórzy się wypadek, jaki miał miejsce w jednej z fabryk, która z własnej inicjatywy wyprodukowała luksusowy salon „Maria Antonina". Salon ten w cenie własnej 1 miliona zł. od przeszło roku nadaremnie czeka na nabywcę.

25-lecie działalności

TUR w służbie socjalizmu

(Dokończenie ze str. 3)

Dziś TUR ma za sobą cały szereg sukcesów uzyskanych w przeciągu lat powojennych. Liczne biblioteki, szkoły dla dorosłych, uniwersytety powszechne, kursy dokształcające, kursy zawodowe, kursy korespondencyjne, kursy specjalne i wreszcie Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Krakowie, posiadająca prawa akademickie — oto placówki pracy, które razem z działalnością TUR-u na odcinku kulturalnym, jak teatry, zespoły artystyczne, wieczory świetlicowe itp. dowodzą rozwoju Towarzystwa Uniwersytetów Robotniczych a wyniki pracy TUR-u na poszczególnych odcinkach świadczą najlepiej o żywotności tej organizacji.

Towarzystwo Uniwersytetów Robotniczych, które powstało z inicjatywy Ignacego Daszyńskiego i rozwinęło się pod skrzydłami Polskiej Partii Socjalistycznej niesie masom proletariackim oświatę i kulturę, realizując w ten sposób jedno z podstawowych haseł socjalizmu.

Po XXVII Kongresie PPS na którym szczególnie podkreślono zadania naszej Partii na odcinku oświaty i kultury, powinni wszyscy towarzysze pamiętać, że posiadają najlepsze możliwości spełnienia tych zadań przy pomocy tak wypróbowanej organizacji jaką jest Towarzystwo Uniwersytetów Robotniczych. Działacze w TUR-ze nigdy nie będą za dużo.

TUR

Przegląd prasy

Proces ujarzmienia Chin

Amerykańscy imperialiści interesują się Chinami pod dwoma względami: ekonomicznym i wojskowym. Chiny stanowią bowiem olbrzymi rynek zbytu dla towarów i dogodny teren inwestycyj kapitałów, a nadto mogą być bazą wypadową do realizacji ekspansywnych celów USA w wojnie Oceanu Spokojnego.

Koncentrując proces ujarzmiania ekonomicznego Chin „Rzeczpospolita" pisze w zakończeniu artykułu:

„Tak ważne gałęzie gospodarki, jak transport morski, rzeczny i powietrzny, dostały się również w ręce kapitału amerykańskiego, który kontroluje je częściowo lub w całości. W następstwie układu chińsko - amerykańskiego z r. 1946 w sprawie handlu i żeglugi morskiej, kapitał amerykański opanował szereg wielkich, przemysłowych i handlowych kompanii chińskich. Na mocy innych umów między rządem kuomintangowskim a waszyngtońskim, w Chinach pełno jest amerykańskich misji prywatnych i rządowych, które bezceremonialnie [illegible] się w [illegible] kraju.

Ważnym czynnikiem kolonialnego ujarzmienia Chin przez kapitał amerykański jest polityka pożyczkowa. Pod koniec ubiegłego roku zaczęły się rokowania chińsko - amerykańskie w sprawie „zacieśnienia współpracy". Jedno z pism chińskich stwierdziło w związku z tym, że „Chiny udzielą określonej odpowiedzi na amerykańską prośbę w sprawie zapewnienia Stanom Zjednoczonym przywilejów w różnych gałęziach życia chińskiego — pod warunkiem, że Stany Zjednoczone zwiększą swoją pomoc".

W ten sposób amerykański imperializm opierając się na chińskich sferach kapitalistyczno-ziemiańskich i żywiołach spekulanckich usiłuje zamienić 450-milionowy naród w kolonialnych niewolników dolara.

PRZEGLĄD SOCJALISTYCZNY

W CZTERY OCZY

Arcyludzkie czy arcyłódzkie?

Różnie można. Jak mówią, można tak i można inaczej. Ale czy można obcesowo zwymyślać publiczność za to, że najnowszy długometrażowy film polski „Jasne Łany" nie chwycił ani widzów, ani kasy, ani recenzentów? Że zrobił klapę, że zirytował kinomanów, że wywołał powszechny okrzyk „O łany boskie?"

Właśnie Biuletyn Informacyjny przedsiębiorstwa państwowego „Film Polski" w Łodzi (nr. 1 z dnia 16. I. rb.) przynosi wstępną wypowiedź p. t. „Dookoła „Jasnych Łanów", zawierającą m. i. takie stwierdzenia:

1) „Amator nie może oceniać filmu".

[illegible] W Polsce kultura filmowa jest [illegible]

3) „Sprawozdawca filmowy, o ile przeciwie podchodzi do zagadnień związanych ze swym fachem nie może oglądać filmu jeden [illegible] najmniej dwa, albo i trzy razy".

4) „U nas utarł się zwyczaj — że o filmie może napisać każdy dzienni karz".

I wreszcie 5) „Napastliwe sprawozdania wykazują tylko fałszywą troskę o film".

Zaprezentowaliśmy czytelnikowi najnowszą „krótkometrażówkę" obyczajową i stylistyczną „Filmu Polskiego". Dostoliśmy po łbie po społu. Okazuje się że przeciętny widz, jako amator, nie ma prawa oceniać filmu. Może nie ma prawa pisać źle o złym filmie, ale na szczęście ma prawo mówić. Sto tysięcy widzów — amatorów dobrego filmu spowodowało, że milion innych amatorów stanęło „jak wrytych" przed kasami kinoteatrów i „Łany boskie" wskutek tego będą wieczystą tajemnicą pod względem finansowym, a mianowicie: ile kosztowały sumarycznie oraz ile przyniosły dochodu, a także ile w wyniku różnicy kasowej możnaby za [illegible] różnicę wybudować szkół wiejskich.

„Film Polski" mówi o nas wszystkich z gniewem, my zaś patrzymy na „Film Polski" z głębokim smutkiem. Pomysł stworzenia państwowego przedsiębiorstwa filmowego jest szczęśliwy, ale zgodnie ze swym stanowiskiem twierdzimy uparcie, że we wszystkich podobnych wypadkach winien jest człowiek jako wykonawca, nigdy zaś instytucja. Jeśli w państwie panuje dyktator to przecież nie likwiduje się państwa lecz właśnie dyktatora. Jeśli więc ktoś z „Filmu Polskiego" odmawia szaremu widzowi prawa do oceny filmów, to należałoby zlikwidować nie widzów lecz takiego „prawodawcę".

„Film Polski" domaga się fachowej krytyki. Recenzenci i widzowie domagają się również fachowej pracy filmowej. Lecz praca filmowa je śli nie jest dziełem twórczego talentu, staje się zazwyczaj zwykłym skandalem moralnym, artystycznym, społecznym i finansowym. Wiele podręcznych przykładów dostarczają nam nieocenione pod względem wszelkiego zła, zacofania, marnotrawstwa i zakłamania przedwojenne czasy w Polsce.

Jeśli kultura filmowa jest u nas niska, to nie podniosą jej żadne „Jo sne piosenki" i „Zakazane łany". Może dołby tu rady geniusz rosyjskiego Pudowkina, ale gdzie go szukać [illegible] w Łodzi, mieście, gdzie udają się wszelkie inne długometrażówki z wyjątkiem filmowych.

Dlaczego kultura filmowa jest u nas niska? Czy dlatego, że ludzie w ogóle bardzo chętnie uczęszczają do kinoteatrów, czy właśnie dlatego, że nie chcą oglądać filmów „Filmu Polskiego"? Zresztą wszystkie inne obrazy, które nie podnoszą poziomu kultury, są również wybrane i zakupione przez „Film Polski" Wydaje się, że jeśli „Film Polski" odmawia społeczeństwu kultury filmowej, to społeczeństwo ma inną zaletę, a mianowicie instynkt filmowy. Jeśli sto widzów nabierze się na zły film, to tysiąc następnych możnaby sprowadzić jedynie w charakterze aresztantów, bo sami dobrowolnie nie pójdą na „szmirę".

O ile znane nam jest środowisko dziennikarskie, to każdy dziennikarz, stroskany stanem kultury filmowej, stokrotnie woli pisać o „Filmie Polskim" niż recenzje z filmu polskiego.

Trzy razy oglądać „Jasne Łany"? O trzy razy za dużo, a w najlepszym wypadku — dwa razy. Człowiek lubi się udręczać. Jak cierpi na ząb, to świadomie lecz bez sensu dotyka końcem języka bolącego zęba, wywołując przez chwilę gwałtowniejszy ból. Ale nikt przez 2 godziny nie będzie się dręczył dwu lub trzykrotnie „Jasnymi Łanami". Przesadne wymaganie.

Jeśli napastliwy ton wykazuje fałszywą troskę, to jak autor tego aforyzmu rozumie przez porównanie artykuły polityczne? Czy gwałtowna [illegible] reakcja stanowią fałszywą troskę o demokrację? Nie. Więc po co te uogólnienia.

[illegible] ogóle: Rozumiemy chętnie rzeczy „ludzkie - arcyludzkie" dookoła „Jasnych Łanów", lecz nie „łódzkie-arcyłódzkie" „Dookoła „Jasnych Łanów".

JAN PIESS

Spis wymordowanych żydów

KRAKÓW. — W Krakowie zostaną wyłożone do wglądu albumy z fotografiami wszystkich wysiedlonych w roku 1940 i 41 Żydów. Albumy te obejmują około 16 tysięcy fotografii i dotyczą wysiedlonych do Belzca, Oświęcimia i innych miejsc zagłady. Rodziny po zamordowanych będą mogły ustalić czas i miejsce zaginięcia swoich bliskich.

62 tys. samochodów w Polsce

niestety - zbyt wiele „gratów"

WARSZAWA. — Na ogólną ilość 62 tys. samochodów, jakie posiadamy w kraju, do ostatniej rejestracji stanęło niespełna 50 tys. wozów, bowiem dużo samochodów poniemieckich nie nadaje się do użytku. Proces wycofywania z obiegu zniszczonych samochodów będzie teraz postępował coraz szybciej. Na razie chociaż liczbowo posiadamy więcej samochodów niż przed wojną, duża ich część jest w złym stanie.

Radykalnym środkiem zaradczym może być tylko krajowa produkcja samochodów, która — jeśli chodzi o ciężarówki — rozpocznie się jednak nie wcześniej, niż przed upływem dwu lat, natomiast termin [illegible] poczęcia krajowej produkcji wozów osobowych, nie został jeszcze [illegible]

Niewątpliwą poprawę w tej [illegible] dzinie można będzie osiągnąć przez import i krajową produkcję części zamiennych oraz przez montowanie wozów z półfabrykatów, sprowadzanych z zagranicy.

Z górą 35 000 młodzieży górniczej

bierze udział w IV etapie wyścigu pracy

(x) W Sosnowcu odbyło się posiedzenie głównego komitetu branżowego młodzieżowego wyścigu pracy, [illegible] którym przedstawione zostały osiągnięcia w akcji współzawodnictwa i dotychczasowe rezultaty IV etapu młodzieżowego wyścigu pracy w przemyśle węglowym.

Stwierdzono przy tym, że ustalone pułapy norm dla biorących udział w współzawodnictwie są za wysokie i zgłoszono wniosek obniżenia.

Obecnie w młodzieżowym wyścigu pracy oraz w współzawodnictwie włókniarzami bierze udział [illegible].252 młodych górników, zatrudnionych w 104 zakładach pracy.

W akcji współzawodnictwa z włókniarzami uczestniczy 24.379 pracowników, zatrudnionych w 55 zakładach. Nad sprawnym przeprowadzeniem wyścigu pracy czuwają komitety kopalniane w liczbie 103, a nadto komitety powiatowe, pól młodzieżowych oraz komitety ścian i filarów.

Termin zakończenia czwartego etapu młodzieżowego wyścigu pracy nie został jeszcze ustalony. W tej sprawie wypowiedzieć się ma jeszcze główny komitet organizacyjny młodzieżowego wyścigu pracy w Warszawie.

Przypomnieć należy, że na plenum Komisji Centralnej Związków Zawodowych przyjęta została swego czasu rezolucja w sprawie włączenia młodzieżowego wyścigu pracy do ogólnego ruchu współzawodnictwa.

Niestety nie we wszystkich przemysłach ta sprawa została uregulowana.

Uchwała plenum mówi o tym, że w tej dziedzinie nastąpić winna koordynacja, a komitety współzawodnictwa mają okazywać pomoc i otaczać opieką młodych pracowników, biorących udział w współzawodnictwie.

Przypuszczać należy, że organizacje młodzieżowe, jak i wydziały młodzieżowe Związków Zawodowych dołożą starań aby uchwała plenum KCZZ została w pełni zrealizowana. Przyczyni się do dalszego spopularyzowania współzawodnictwa wśród robotników.

Katalog opłat pocztowych

Ministerstwo Poczt i Telegrafów wydało broszurę zawierającą taryfę pocztową, telegraficzną i telefoniczną oraz wyciąg z przepisów pocztowych, objaśniające stosowanie taryfy.

Broszura ta będzie w najbliższych dniach sprzedawana w większych urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych.

Cena egzemplarza wynosi 100,— zł.

Akademia

w 24 rocznicę zgonu W. I. Lenina

(S) W sali KW PPR, pięknie udekorowanej i ozdobionej portretem Lenina, odbyła się uroczysta akademia w związku z rocznicą zgonu W. I. Lenina, teoretyka marksizmu, Wodza rewolucji proletariackiej i twórcy państwa robotniczo - chłopskiego, twórcy państwa radzieckiego.

Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz KW PPR z posłem tow. Strzeleckim, tow. Starcem i tow. Chlebowskim na czele oraz przedstawiciele PPS: tow. tow. I sekr. WK PPS — Józef Machno i II sekr. WK PPS Włodzimierz Kubicki, sekretarz MK PPS — Jan Rejman, insp. MK PPS — Sokalski, tow. dyr. Bałaban, oraz tow. tow. Załączkowski i Kajtoch.

Zebranie zagaił tow red. Roman Szydłowski, witając w imieniu KW PPR gości, po czym tow. red. prof. Sieradzki wygłosił odczyt, ilustrujący pobyt Lenina w Krakowie i na Podhalu, jego działalność jako polityka, publicysty, historyka, ekonomisty, mówcy i organizatora, a przede wszystkim Wodza rewolucji proletariackiej.

Na zakończenie zebrani odśpiewali Międzynarodówkę, po czym wyświetlono film pt. „Lenin w październiku".

Zgon prof. dr. K. Zakrzewskiego

(IM) W Krakowie zmarł prof. UJ dr Konstanty Zakrzewski, znany fizyk, czynny członek Polskiej Akademii Umiejętności, b. dziekan wydziału filozoficznego.

ZEZEM

Czy to jest potrzebne?

Poniżej zamieszczamy uwagi jednego z naszych czytelników Artykuł ten traktować będziemy jako artykuł dyskusyjny.

Powiedzenia, że reprezentacja Polski (na przykład w piłce nożnej, pływaniu, hokeju itd. itd.) — mimo (czasem wysokiej) porażki „odniosła sukces na arenie międzynarodowej" — stało się już wyświechtanym frazesem.

Zdajemy sobie doskonale sprawę, że brak treningu i odżywienia, spowodowane wojną są główną tego przyczyną.

Ale...

Ale kosztowne „występy" naszych sportowców zagranicą bez odpowiedniego przygotowania na pewno nie przyczynią się dla propagandy polskiego sportu, a mogą być (i często są) jedynie kompromitacją.

Kwestia powyższa była i jest niejednokrotnie omawiana na łamach prasy sportowej. Usprawiedliwienia zaś w formie: „tj. doskonała lekcja sportowa na przyszłość" — są co najmniej nieuzasadnione.

Czy nie lepiej zakontraktować dobrego trenera, pod którego okiem szkoliłyby się kadry „starych" sportowców, a przede wszystkim z zapałem idącej do osiągnięcia jak najlepszych wyników młodzieży?

Czy nie lepiej byłoby wysyłać na „naukę" nasz tzw. „narybek", niż podtatusiałych reprezentantów, którzy i tak nic więcej się nie nauczą?

Podobne retoryczne pytania można by mnożyć, mnożyć...

Władze sportowe stale kierują się hasłem: „sport dla mas", ale chyba (jak to rozumieją niektóre kluby) „pieniędzy". (Ceny biletów wstępu są zbyt wygórowane. O tym jednak innym razem).

Bo, choć bardzo dużo się zmieniło w sporcie od 1939 roku, to prócz kilku nowych gwiazd, stale spotykamy się z nazwiskami przedwojennych „asów", których z powodu braku fachowego kierownictwa nie mogą zastąpić młodzi. A szkoda. Obserwując bowiem ich zapał i ambicję, walkę z trudnościami materialnymi i brakiem sprzętu moglibyśmy jaśniej patrzeć w przyszłość naszego sportu, gdybyśmy... Gdybyśmy byli troche mniej zarozumiali.

St. Wod.

Otwarcie ośrodka Izby Karnej

(S) W gmachu Sądu Apelacyjnego w Krakowie odbyło się wobec licznie zgromadzonych przedstawicieli sądu, prokuratury, władz i palestry uroczyste otwarcie ośrodka sesji wyjazdowych Izby Karnej Sądu Najwyższego w Krakowie. Przemówił prezes Elmer, podkreślając iż przeciążenie sądu najwyższego w Łodzi sprawami kasacyjnymi oraz działalnością rewizyjną w sprawach karnych lat przedwojennych spowodowało konieczność otworzenia ośrodków Izby Karnej w Krakowie, w Toruniu, w Lublinie, Poznaniu i Warszawie. Składy osobowe sił sędziowsko-prokuratorskich i pomocniczych dają gwarancję iż spełnią godnie doniosłe dla wymiaru sprawiedliwości Polski Ludowej zadanie jurysdykcyjne.

Ośrodki zbliżą Sąd Najwyższy do obszaru, na którym przestępstwo popełniono, umożliwią adwokaturze miejscowej spełnienie doniosłych obowiązków obrończych i pozwolą wyrobić się nowym kadrom sądowniczym i prokuratorskim w trudnej i specyficznej pracy kasacyjnej. Na zakończenie prezes Elmer w imieniu pierwszego prezesa, jego zastępcy z Łodzi i własnym oraz sędziów z centrali Sądu Najwyższego życzył sędziom i prokuratorom krakowskim, którzy będą brać udział w sesjach powodzenia w doniosłej pracy ku pożytkowi Sądu Najwyższego i ku chwale oraz mocy wymiaru Sprawiedliwości Rzeczypospolitej.

Pierwsi magistrowie Studium Spółdzielczego

(IM) W sobotę, 24 bm. o godzinie 15 w auli UJ odbędzie się walne zebranie Towarzystwa Przyjaciół Studium Spółdzielczego UJ w Krakowie, poprzedzone uroczystością nadania dyplomów magisterskich absolwentom Studium Spółdzielczego.

W PARTII PPS

KOMUNIKAT WK PPS

Wojewódzki Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej w Krakowie zawiadamia, że od dnia 1 marca br. rozpoczyna się 10-mies. Kurs. Sędziowsko - Prokuratorski we Wrocławiu oraz 8 mies. Kurs Prokuratorski w Toruniu.

Podania adresowane do Ministerstwa Sprawiedliwości, Departament Szkolenia Zawodów Prawniczych i Popularyzacji Prawa wraz z 2 życiorysami i opinią właściwego Komitetu Powiatowego względnie Miejskiego należy przesłać do Wojewódzkiego Komitetu PPS Oddział Kadr. najpóźniej do dnia 10 lutego 1948 r.

*

W dniu 26. I. 48 r. odbędzie się odprawa wszystkich członków PPS w budynku partyjnym, Rynek Główny 30, I p. 16 godz. Sprawozdanie z Kongresu z Wrocławia i sprawy zawodowe zreferuje poseł Kowalczyk.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa pod rygorem partyjnym.

UWAGA LEKARZE

Posiedzenie Koła Lekarzy Socjalistów przy WK PPS z odczytem tow. dr M. Anhalta pt. „Materializm historyczny", odbędzie się we wtorek dnia 27. I. br. o godz. 19 — w domu PPS, Rynek Gł. 30, II p. pokój 47.

Wzywa się członków Koła do nie zawodnego przybycia.

ZEBRANIE KOŁA PRAWNIKÓW

(S) W Krakowie odbyło się zebranie Koła Prawników przy WK PPS z udziałem około 100 osób. Mec. tow. Karniol z Warszawy, radca prawny CKW i członek komisji kodyfikacyjnej prawa karnego. wygłosił odczyt na temat nowych projektów z dziedziny wymiaru sprawiedliwości.

Po odczycie wywiązała się ożywiona dyskusja. Zebranie przewodniczył tow. Quenther.

NOWY SZTANDAR PPS W CHEŁMKU

Komitet Zakładowy PPS w Chełmku, powziął swego czasu jednogłośnie myśl, ufundowania Sztandaru.

Myśl ta znalazła żywy oddźwięk wśród wszystkich członków Komitetu. Największej inicjatywy w realizacji postanowionego sobie celu, wykazali starzy pionierzy ruchu socjalistycznego na terenie Chełmka, którzy w akcie tym widzą zewnętrzny dowód długoletniej pracy i siłę miejscowego socjalizmu.

Słuszne zadowolenie ze swych osiągnięć znaleźli Socjaliści Kom. Zakł. a wśród nich przodują tacy, którzy po latach ciężkich zmagań swej działalności partyjnej, dumnie dźwigają swój Sztandar czerwony, symbol przelanej krwi robotniczej i walki nad przebudową ustrojową Polski.

Tym większe jest ich zadowolenie, że ufundowany Sztandar jest wyłącznie ich własnym dorobkiem, powstałym z głębokich przekonań ideowych i dobrowolnych składek poszczególnych członków.

Odsłonięcie Sztandaru odbędzie się w dniu 1 lutego 1948 r. i będzie to pierwsza tego rodzaju uroczystość na terenie Chełmka, jako wynik wytrwałej pracy Socjalistów.

Uroczystość ta ma ponadto w so bie głęboki sens, którym jest jedność i braterstwo Socjalistów skupionych pod nowym Sztandarem wśród których zakwitła głęboka idea partyjna w nowym etapie życia Narodu Polskiego.

Odczyt tow. wicemarsz. Szwalbego

(IM) W piątek, 23 bm o godzinie 17 wicemarszałek Sejmu tow. Szwalbe wygłosi w auli UJ odczyt na temat: „Nowa struktura spółdzielczości".

i tow. posła dr. Drobnera

W sobotę, dnia 24. I. b. r., o godz 15,30, w gmachu PPS, Rynek Główny 30, sala 52, odbędzie się zebranie klubu dyskusyjnego przy wojewódzkim Komitecie OM TUR, na którym poseł tow. dr. Bolesław Drobner, przewodniczący WK PPS, wygłosi odczyt p. t. „Zagadnienia socjalizmu".

KOMUNIKATY

Zwyczajne Zebranie Sekcji Młodzieżowej P. Z. B. W. P. odbędzie się dnia 23 stycznia 1948, o godz. 19, w sali „Florianka", Basztowa nr. 8, I. p. Obecność wszystkich członków bezwzględnie obowiązkowa.

*

Zarząd Oddziału Miejskiego TUR w Krakowie podaje do wiadomości, że w dniu 25 stycznia b. r., o godzinie 11, odbędzie się zwiedzenie Zakładu i Muzeum Anatomii Patologicznej U. J. pod kierunkiem prof. dr Kowalczykowej.

Uprzedzenie zgłoszenia przyjmuje Sekretariat, Kraków, ul. Garbarska nr. 1, w godzinach od 11 do 13, telefon 578-31.

*

Zarząd Oddziału Miejskiego TUR w Krakowie podaje do wiadomości, iż w dniu 15 lutego 1948 r. odbędzie się Walne Zebranie członków TUR, na którym zostaną wybrane zgodnie ze statutem nowe władze. Równocześnie zwraca się uwagę, że prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu oraz czynne i bierne prawo wyborcze będzie przysługiwać wyłącznie członkom, którzy nie zalegają z opłatą składek.

Fatalne skutki pijaństwa

(S) W lipcu 1947 roku, szofer Wł. Deręgowski, jadąc z ob. ob. Koboszem, Klimczakiem i Nitką, wstąpił z nimi do restauracji, gdzie mimo ostrzeżeń właściciela sklepu wypił il wcale pokaźną ilość alkoholu. — W drodze powrotnej samochód zaczepił kołem o ochronny mur mostu i stoczył się w dół, uderzając o drzewo. Wskutek wypadku Kobosz doznał złamania kilku żeber i pęknięcia lewej nerki i pomimo operacji zmarł. Klimczak doznał lekkich uszkodzeń ciała.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie skazał Władysława Deręgowskiego na 7 miesięcy więzienia.

Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Gardulskiego skazał Deręgowskiego na półtora roku więzienia z utratą prawa wykonywania zawodu szoferskiego na lat dwa.

Za kradzież pasa

(S) Z inicjatywy Franciszka Koska w Młynie w Zebrzydowicach, — dwaj jego wspólnicy St. Gibas i M. Gembolis skradli pas transmisyjny. Po zaniesieniu pasa do domu Koska postanowili pas sprzedać za pośrednictwem Ewy Koskówny, zamieszkałej w Krakowie.

W międzyczasie młynarz wpadł na ślad kradzieży i pas odebrał. — Okazało się jednak, że brakuje 7 metrów skóry, co stanowiło poważną...

Sąd Okręgowy w Wadowicach — skazał Gibasa i Koska po półtora roku, Gembalisa na 6 miesięcy i Ewę Koskównę na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary wszystkim — oprócz pierwszego oskarżonego.

Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Gardulskiego uchylił wyrok co do Franciszka Koska i skazał go na 2 i pół roku więzienia ze zmniejszeniem kary na mocy amnestii do półtora roku.

Pierwszy dzień rozpraw w Izbie Karnej Sądu Najwyższego w Krakowie

(S) W Krakowie odbyła się pierwsza sesja ośrodka Izby Karnej Sądu Najwyższego w Krakowie.

Rozpatrywano ogółem 13 spraw, z których najbardziej interesujące były: sprawa W. Wontorowskiego, oskarżonego o współpracę z Niemcami podczas okupacji i skazanego przez Sąd Okręgowy w Jaśle na karę śmierci. W sprawie tej sąd Najwyższy kasację oddalił.

Druga sprawa dotyczyła Jana Leśniaka, skazanego przez Sąd Okręgowy na karę śmierci. W sprawie tej Sąd Najwyższy wyrok uchylił.

Grzywny dla niesumiennych kupców

(S) Społeczna Komisja Kontroli Cen po przeprowadzeniu kontroli w szeregu sklepów sporządziła protokóły karne, występując z wnioskami do Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym o ukaranie grzywnami na złotych 30 tysięcy Ewę Jędrzejczyk, Kalwaryjska 28, za pobieranie nadmiernych cen.

25 tysięcy złotych Józefa Kmiecika, Wawrzyńca 18, Marii Kusiak Długa 64 i Stefana Kaczora Ludwinowska 6, za brak faktur. Kazimierza Szeląga, Topolowa 12.

Złotych 20 tysięcy za pobieranie nadmiernych cen: Józefa Kortę, Stefana Rzewuskiego Lea 21, za brak ksiąg handlowych — Mieczysława Kwiecień, Zofię Kwiecień, Boczna 11.

Złotych 15 tysięcy za pobieranie nadmiernych cen Józefa Sikorę, — Zygmuntowska 557, Katarzynę Głowacką, Mogilska 67, Marię Adamczyk, Józefińska 15, Jadwigę Sawicką Brzozowa 7, Marię Piątek Felicjanek 1 i Władysława Ciemlaka Karmelicka 35.

Ponadto zgłoszono wnioski o ukaranie grzywnami właścicieli 16 kiosków, 10 sklepów spożywczych, 1 piekarni, 1 mleczarni, 2 owocarni i 1 cukierni.

KOMUNIKAT OKZZ.

Dnia 26 stycznia b. r. odbędzie się odprawa aktywistów ruchu zawodowego OKZZ w Krakowie związkowców — członków PPS.

Odprawa odbędzie się o godz. 15 w sali nr. 52, 2 piętro, w gmachu partyjnym, Rynek Główny 30.

W porządku dziennym przewodniczący OKZZ poseł tow. St. Kowalczyk złoży sprawozdanie z Kongresu PPS we Wrocławiu i omówi sprawy zawodowe.

Obecność związkowców członków PPS obowiązkowa pod rygorem partyjnym.

RADIO

na dzień 23 stycznia 1948 (piątek).

6.20 Muzyka: 8.20 Informacje ogólnopolskie; 8.35 „Żelazna kurtyna", powieść. 8.50 Muzyka; 9.00 Audycja dla szkół: 10.40 Audycja Ministerstwa Oświaty „Powstanie 1863 roku": 12.15 Muzyka z płyt: 12.20 „Z mikrofonem po kraju"; 12.30 Audycja rozrywkowa. 15.30 Muzyka operetkowa. 15.40 Audycja dla dzieci; 16.30 Audycja dla chorych; 16.50 „Uzdrowisko co młodość przywraca"; 16.55 „Chłopiec z Salskich stepów": 17.10 Audycja Komisji Ochrony Zabytków Przeszłości: 17.15 Koncert dla przodowników świata pracy: 18.00 R. U. L. „Jan Kochanowski": 18.45 „Żelazna kurtyna, powieść: 19.00 Skrzynka techniczna: 19.15 Koncert symfoniczny: 21.30 „U naszych przyjaciół": 22.00 „Mozaika muzyczna"; 22.50 Muzyka: 23.55 Wiadomości z ostatniej chwili.

CO * GDZIE * KIEDY

W TEATRACH

OLBRZYMI SUKCES „SZKLANKI WODY".

Przedstawienia uroczej komedii stały się największym sukcesem Teatru Powszechnego TUR (Scala). Występy Jadwigi Zaklickiej. Reżyseria Al. Rodziewicza. Wybitna obsada: L. Korwin S. Orzechowski i Z. Kęstowicz na czele przyczyniają się do coraz bardziej wzrastającego powodzenia „Szklanki wody".

We czwartek, dnia 22, o godz. 19, zamknięte przedstawienie dla PPS, na które bilety wolnego wstępu i passe - partout są nieważne.

*

Teatr Miejski im. Słowackiego — godz. 19 — „Rewizor" Gogola, Miejski Stary Teatr — duża sala — godz. 19 — „Adwokat i róże" Szaniawskiego. Mała sala — godz. 19,15 — „Pan inspektor przyszedł" Priestleya.

Teatr Powszechny TUR — godz. 19 — „Szklanka wody" Scribe.

Teatr „Operetka" — godz. 19,15 — „Cnotliwa Zuzanna" Gilberta.

Teatr RTPD „Wesoła Gromadka" — godz. 19,15 — „Placówka" Prusa (dla szkół średnich).

W KINACH

KINA. Apollo: „Przysięga", Świt: „Symfonia pastoralna", Wanda: „As wywiadu", Sztuka: „Podejrzenie", Uciecha: „Skarb Tarzana", Warszawa: „On czy ona", Gdańsk: „Pięciu zuchów", Wolność: „W cieniu podejrzenia". — Początek seansów w kinie Świt: godz. 15,30, 17,45 i 20. W Sztuce: godz. 15,30, 17,30, 19,30 — we wszystkich innych kinach o godz 16, 18 i 20.

WYSTAWY

WYSTAWA SZTUKI LUDOWEJ W POLSCE — malarstwo, rzeźba, grafika — w Pałacu Sztuki, w godz. 10—16.

POGOTOWIE

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA Ubezpieczalni Społecznej dnia 23 stycznia dr Ferster Władysław, Reformacka 18 m. 6 tel. 385-86.

W nagłych zachorzeniach w nocy należy wzywać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni Nr tel. 570-70.

Druk: Drukarnia „Wiedza" Nr. 5. w Chorzowie W 1948

CO SŁYCHAĆ w Zagłębiu?

SOSNOWIEC. (bp) W tych dniach odbyło się walne zebranie członków Kolegium Sędziów piłkarskich przy ZOZPN. Z ramienia Kolegium Sędziów w Warszawie w zebraniu wziął udział ob. Kmieciński, a z ramienia ZOZPN ob. ob. Bitnerowski, Gwóźdź. Latusiński. Binkiewicz i Siarkiewicz.

Obradom przewodniczył ob. Czech, zaś obszerne sprawozdanie z działalności złożył przewodniczący Kolegium ob. Grabiński.

Obecnie na terenie Zagłębia zrzeszonych jest 75 sędziów piłkarskich, którymi w ciągu roku obsadzono 1158 zawodów. Dopływ nowych sędziów do Kolegium został na razie wstrzymany. Ostatnio zwraca się uwagę na kwalifikację i etykę sportową u arbitrów, by nie stwarzali oni precedensów do nieporozumień w czasie zawodów. Dlatego też ostatnio odbyła się selekcja wśród sędziów, w wyniku której kilku z nich zostało skreślonych z listy członków skięł.

Dotychczasowy zarząd uzupełniono ob Kaczorem Na czele Kolegium stoi J. Grabiński.

W poczet klubów zagłębiowskich zaliczone zostały: Związkowy Klub Sportowy „Przemsza" przy Zakł. Przem. Metalowego w Sławkowie.

Milicyjne Stowarzyszenie Sportowe w Będzinie, i Związkowy Klub Sportowy Budowlani - „Jowisz" w Wojkowicach Komornych.

Z listy członków skreślony został Milicyjny KS w Zawierciu.

Za zdobycie tytułów mistrzowskich w ub. roku otrzymały dyplomy honorowe następujące kluby: KS. Sarmacja Będzin. GZKS Zagłębianka. Zew Niemce, Wysoka Łazy, GZKS. Bolesław.

Poza tym puchary, jako nagrody przechodnie otrzymała drużyna juniorów Sarmacji będzińskiej za zdobycie mistrzostwa Zagłębia i reprezentacja piłkarska Czeladzi za zdobycie pierwszego miejsca w turnieju miast zagłębiowskich.

Wydział Gier i Dyscypliny [illegible] ZOZPN przeprowadził weryfikację zawodów [illegible] wszystkich grupach Klasy C [illegible] Zagłębiu. Nie jest to ostatecznie weryfikacja, gdyż niektóre kluby [illegible] względu na rozgrywki finałowe [illegible] wejście do klasy B. nie mogły brać udziału we wszystkich spotkaniach mistrzowskich rundy jesiennej.

Nowe terminy spotkań wyznaczone będą dopiero w marcu br.

Nowoopracowana tabela mistrzostw przedstawia się następująco:

GRUPA I.

1. ZKS Metalowiec	[illegible]	[illegible]:9	17
2. WZKS Czyn	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3. RKS Hutnik	[illegible]	12:[illegible]	[illegible]
4. KS Zryw H. Staszic	8	21:[illegible]	[illegible]
5. ZKS Świt	8	[illegible]	[illegible]
6. RKS Mars	9	[illegible]	[illegible]
7. GZKS Górnik	9	[illegible]	[illegible]
8. ZKS Budowlani	6	[illegible]	[illegible]
9. KS Zryw Staszyc-Dąb	7	[illegible]	[illegible]
10. Milicyjny KS Sos.	9	[illegible]	[illegible]

GRUPA II.:

1. RKS Poręba	7	[illegible]	[illegible]
2. GZKS Bolesław	7	[illegible]	[illegible]
3. SKS Zawiercie	7	[illegible]:13	10
4. TOS Światowit	8	[illegible]	[illegible]
5. KS Zawiercie	8	[illegible]	[illegible]
6. ZKS Świerk	8	[illegible]:15	[illegible]
7. AKS Żarki	7	[illegible]	[illegible]
8. Zawiercianka	8	[illegible]	[illegible]
9. Milicyjne SS Będzin	6	[illegible]	[illegible]

GRUPA III.:

[illegible]. KS Wici	8	28:14	12
[illegible]. KS Olkusz	8	22:16	10
[illegible]. RKS Zryw Niemce	7	21:15	8
[illegible]. KS Klucze	7	13:11	8
[illegible]. KS Zryw Zagórze	8	[illegible]	[illegible]
[illegible]. KS Zryw Klim.	7	[illegible]	[illegible]
[illegible]. KS TUR Zagórze	6	[illegible]	[illegible]
[illegible]. ZKS Zryw Strzem.	7	[illegible]	[illegible]
[illegible]. KS Zryw Kazimierz	6	[illegible]	[illegible]

G.Z.K.S. Piaski

organizuje trzy nowe sekcje sportowe

CZELADŹ. — Pod przewodnictwem ob St. Wróbli odbyło się walne zebranie GZKS Piaski, w którym [illegible] członków wzięli udział: przedstawiciel Zw. Zaw. Górników ob W Cesarz oraz dyr kop „Czeladź" ob Mirosław.

GZKS Piaski jest dość starym klubem na terenie Zagłębia i wykazuje dużą żywotność sportową.

Klub posiada 210 członków w [illegible] 83 czynnych piłkarzy, rekrutujących się ze sfer robotniczych i inteligencji pracującej.

GZKS Piaski znajduje się obecnie w B klasie i zajmuje drugie miejsce w tabeli rozgrywek mistrzowskich [illegible] grupy.

W ciągu roku pierwsza drużyna piłkarska rozegrała 53 mecze, drużyna rezerwowa 38 spotkań, a juniorzy 18 meczów.

Obroty kasowe wynosiły 429 tys [illegible]

Na walnym zebraniu przedstawiony został również plan pracy na rok bieżący. Przedstawia on się ciekawie i. dowodzi o dużej sprężystości organizacyjnej klubu, który postanowił założyć kilka nowych sekcyj sportowych jak: sekcję gier ruchomych sekcję tenisową i sekcję tenisa stołowego. Z tego też względu preliminarz budżetowy na rok 1948 został podwyższony do pół miliona [illegible]

Po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorium dokonano wyboru nowych władz. Zarząd stanowią: Stanisław Grzyb — prezes, A. Idziak — wiceprezes, J. Flak II. wiceprezes, Stanisław Antonik — sekretarz, Wincenty Mróz — kier. sekcji piłki nożnej, Edward Więckowski — skarbnik, St. Szkutnik — zastępca skarbnika, Proszowski — gospodarz Wl. Nawrocki, Antoni Cesarz — członkowie.

Kom rewizyjna: Wl. Konieczny — przewodniczący, Józef Kocot, Bol. Śmigielski — członkowie.

Hokeiści USA i Kanady w Europie

LONDYN. Pierwszy swój [illegible] po przyjeździe do Europy rozegrała olimpijska drużyna hokejowa Kanady w Londynie z ligowym zespołem angielskim „Streatham". Mimo iż Kanadyjczycy trzykrotnie prowadzili w czasie meczu, spotkanie [illegible] kończyło się wynikiem nierozstrzygniętym 5:5.

PRAGA. Hokeiści amerykańscy (drużyna AHA) przybyli już do Pragi, gdzie rozegrają szereg spotkań z czołowymi zespołami czeskimi. Z Czechosłowacji Amerykanie wyjadą do Szwajcarii, celem wzięcia udziału w olimpijskim turnieju hokejowym w St. Moritz, do którego zostali dopuszczeni przez Komitet Organizacyjny Zimowych Igrzysk bez zatwierdzenia przez Amerykański Komitet Olimpijski.

Według wiadomości nadeszłych [illegible] New Yorku, Amerykański Komitet Olimpijski ogłosił skład „oficjalnej reprezentacji hokejowej USA [illegible] Igrzyska w 1948 r.", złożonej [illegible] osób, zaostrzając tym samym spór jaki powstał między Komitetami Olimpijskimi USA i Szwajcarii. Obecnie więc sprawa będzie wymagała interwencji Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego.

Komitet Amerykański zagroził wycofaniem z Igrzysk wszystkich swych zawodników, w wypadku dopuszczenia do udziału w olimpijskim turnieju AHA.

WALNE ZEBRANIE KS POGOŃ KATOWICE.

KATOWICE. — Walne zebranie członków KS Pogoń Katowice odbędzie się dnia 25 b. m. w gmachu CZPH w Katowicach, przy ul. Lompy 14. Początek o godz. 14.

Skocznia w Wiśle-Malince na ukończeniu

CIESZYN — Prace [illegible] przy budowie skoczni narciarskiej w Wiśle-Malince są już całkowicie ukończone. Obecnie przystąpiono do stawiania konstrukcji drewnianej. W budowie skoczni, która co do wielkości będzie równa skoczni — gigantowi na Krokwi, biorą dobrowolnie udział sportowcy SKN „Wisła" i SNPTT „Warta" w Cieszynie.

Otwarcie skoczni nastąpi prawdopodobnie dopiero przy końcu lutego w ramach Ogólnopolskiego Konkursu Skoków.

Siemianowiczanka - PKS Ruch Bogumin 9:0

KATOWICE. (les) Polski Klub Sportowy „Ruch" gościł w ub. wtorek w Boguminie (CSR) drużynę ping - pongową wicemistrza Śląska, Siemianowiczankę.

Mecz ten zakończył się wysokim zwycięstwem Siemianowiczanki w stosunku 9:0.

Punkty dla gości zdobyli Kawczyk, Robok i Piechaczek (po 3).

Wyniki techniczne spotkań przedstawiają się następująco (gracze Siemianowiczanki na pierwszym miejscu):

Kawczyk - Kula 21:15, 21:16, Robok-Ryba 21:6, 21:12, Piechaczek — Knapek 21:12, 19:21, 21:14, Robok — Kula 21:15. 21:13, Robok — Knapek 21:21:15, 21:10, Piechaczek — Ryba 15:21, 21:16, 21:12, Piechaczek - Kula 21:15, 21:13, Bobok — Knapek 21:17, 21:16, Kawczyk — Świerczyk 21:11, 21.10.

W drodze powrotnej Siemianowiczanka zawitała do Cieszyna, gdzie rozegrała we środę spotkanie towarzyskie z tamtejszym Piastem, pokonując go gładko w stosunku 9:0.

PIAST (CIESZYN) — RKS BATORY (CHORZÓW) 7:2 W TENISIE STOŁOWYM.

CIESZYN. (les) — W ub. środę drużyna ping - pongowa RKS Batory rozegrała w Cieszynie spotkanie o mistrzostwo ping - pongowe Ligi Śląskiej z miejscowym Piastem.

Zawody przyniosły duży sukces gospodarzom, którzy pokonali groźny zespół Batorego w stosunku 7:2. Punkty dla gospodarzy zdobyli: Babiński (2), Brener (2) i Szymik (3), dla drużyny chorzowskiej Wyrwoł i [illegible]

Sędziował bardzo dobrze ob. Piechaczek.

„Beskid" Andrychów walczy w Katowicach

KATOWICE — Ruchliwa sekcja piłki ręcznej KS Zgoda Świętochłowice reprezentująca wysoki poziom w piłce siatkowej i koszykowej na Śląsku, sprowadza w niedzielę 25 bm. zespół „Beskidu" z Andrychowa będący jednym z czołowych zespołów okręgu bielskiego. „Zgoda" wystąpi do zawodów w swoim najlepszym składzie. W siatkówce żeńskiej wystąpi drużyna RKS Batory Chorzów.

Spotkanie odbędzie się na [illegible] sportowej Woj. Urzędu WF i PW w Katowicach przy ul. Raciborskiej 1 [illegible]

Szermiercze mistrzostwa Śląska

KATOWICE — W Katowicach odbyło się walne zebranie Śląskiego Okręgowego Związku Szermierczego. Po złożeniu sprawozdania za rok 1947, udzieleniu absolutorium dla ustępującego zarządu wybrano nowy zarząd OZS w następującym składzie: prezes dyr. Olędzki, wiceprezesi — dyr. Olszak, dyr. Krężel i płk. Kwiatkowski; kpt. sportowy — dr. Nawrocki, sekretarze — Ka[illegible]ek i Richard, skarbnik — Pionka [illegible]

W uznaniu zasług położonych dla rozwoju sportu szermierczego [illegible] Śląsku nadano godność prezesa honorowego — płk. Stahlowi.

W dniach 24 i 25 bm. odbędą się w Katowicach ogólnopolskie [illegible] miercze mistrzostwa Śląska, zaliczone przez PZS jako pierwsza eliminacja przedolimpijska

W zawodach wezmą udział najlepsi zawodnicy polscy. m. in. Sobik, Zaczyk, Nowrocki, Wójcik

CZY wiecie że...?

...W międzynarodowym meczu piłki nożnej reprezentacji lig szkockiej i irlandzkiej, Szkocja pokonała Irlandię 5:0.

...wobec 40.000 widzów reprezentacja Ligi szkockiej pokonała w meczu piłkarskim na stadionie „Celtic Park" w Glasgow reprezentację ligi irlandzkiej w stosunku 3:0.

...międzypaństwowy mecz w piłce koszykowej Francja — Włochy wygrali Włosi zaledwie jednym punktem (36:35), i że mecz miał charakter niezwykle zacięty a wynik uzyskano dopiero po dogrywce.

...w dniu 14 lutego br. rozegrany zostanie w Warszawie mecz siatkówki żeńskiej między reprezentacjami Czechosłowacji i Polski.

ZAPAŚNICY ŚLĄSCY WALCZĄ W WARSZAWIE

WARSZAWA — W dniu 25 [illegible] w niedzielę o godz. 17 na sali Wedla (Zamojskiego 26) RKS „Rywal" rozegra mecz zapaśniczy z [illegible] „Pokój" z Bytomia. Udział w [illegible] wezmą reprezentanci polscy: Rok[illegible]

Odgłosy OLIMPIJSKIE

ST. MORITZ. — St. Moritz odbyły się międzynarodowe zawody łyżwiarskie w jeździe szybkiej z udziałem reprezentantów olimpijskich 7 państw. Rozegrano dwa biegi: na 1.500 i 5.000 m, w których mimo silnej konkurencji, zwyciężył niespodziewanie reprezentant Korei Hiyo Chang Lee. W biegu na 5.000 m Koreańczyk uzyskał czas 8:51.7 min., a 1.500 m ukończył w 2:24 [illegible]

Sukcesy zawodnika koreańskiego [illegible] skach wzbudziły duże zainteresowanie.

ST. MORITZ. — W ramach spotkań treningowych przed Igrzyskami Zimowymi, olimpijska reprezentacja Szwajcarii rozegrała [illegible] hokejowy z olimpijskim zespołem Węgier, odnosząc wysokie zwycięstwo w stosunku 13:2.

KATOWICE. — Reprezentacja hokejowa Polski po przyjeździe do Szwajcarii ma rozegrać trzy spotkania: 22 bm. w Bernie oraz 24 i 25 bm. w [illegible]